

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
 BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrisorile nefrancațe nu
 se primesc. Manuscriptele
 nu se restituie.
 INSERATE se primesc la AD-
 MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
 azmăturile Brașovului de anulul:
 În Viena: M. Dukas Nachf.
 Max. Augenthaler & Emmerich Lesser
 Heinrich Schalk. Rudolf Messe.
 A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldber-
 ger, Ekstein Sornat. În Ham-
 burg: Maroyl & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 riă garmond pe o coloană 6 or.
 și 30 or. timbru pentru o pu-
 blicație. — Publicării mai dese
 după tariful și învială.
 RECLAME pe pagină a 3 a o
 seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 8 fl., pe trei luni 5 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare
 Târgului Inului Nr. 30, etajul
 I.: Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 8 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr.
 v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

A N U L L X I I .

Semne de „netedire“.

Una din foile maghiare ne aduce vestea, că ministrul unguresc de interne și-a pierdut răbdarea de-a mai aștepta până să vadă maghiarizate toate numele de orașe, comune și localități, cari au „nume streine“, de-ore-ce, cum spune amintita foiă, numărul acestora este foarte mare și aparatul maghiarisării merge prea încet. De aceea ministrul s'a socotit să nu mai aștepte după împlinirea formalităților legii, ci „a recurs la un mijloc radical“, regulând în-su-și cestiunea pe calea ordinațiilor. Inceputul l'a și făcut, impunând prin ordinațiune nume maghiare unui însemnat număr de comune de prin comitatele din Ungaria, mai ales comunelor locuite de Germani și de Slovaci. Același lucru are să-l facă pe rând cu toate numele proprii nemaghiare ale orașelor, satelor și comunităților de pe teritoriul statului ungar.

Tot foile maghiare ni-au adus mai erî alaltăerî altă veste, nu mai puțin grozavă, decât cea dintâiu. El vorba, că ministrul unguresc de comerț va lua și el incurând măsuri de-a nu se mai tolera pe suprafața globului unguresc nici o firmă, decât nu va fi în limba ungurescă. Ar mai rămâne deci maghiarisarea numelor proprii de persoane. În privința acestora nu scim încă să se fi dat vre o ordinațiune nouă, dér maghiarisatorii pot fi de-ocamdată liniștiți, căci cestiunea o „regulează“ matriculanții unguri, despre cari se scie, că în matriculele de stat, cari vor fi hotărîtoare pentru actele oficiale ale tuturor cetățenilor de sub stăpânirea ungurescă, nu vor să introducă pe nou născuții fii ai părinților nemaghiari, decât cu nume unguresci inventate și fabricate inadins pentru acest scop.

Ce le mai rămâne acum de făcut? Abstrăgând dela maghiarisarea, ce se face prin „Kisedovuri“, prin școlile populare, orin școlile medii, și în genere prin tot felul de școle, cum și prin toate oficiile publice de stat și administrative: vin să ne facă direct imposibilă limba, despoind-o de numele sale proprii și înlocuindu-le cu nume barbare, cari fac imposibilă concordanța limbii.

Și în „era de pace“ a lui Szell, guvernul continuă aceste atentate în măsură mai mare încă decât sub antecesorii săi, ér organele guvernamentale pe întrecute se silesc să ne „dovedescă“, că în acest stat națiunea maghiară „numai ea singură are dreptul la domniă, pe care nu e datăre a-o împărți cu alții“; că națiunea maghiară „este în drept, ca pe toți cei cu limbă străină să-i considere ca Maghiari; că ea „cu dreptul pôte numi trădătorii națiunii și ai patriei pe toți câți nu-i dovedesc patriotism maghiar și fidelitate“.

De altă parte tot foile guvernului vin — din incidentul „înfrățirei“ dela cunoscutul chef cu șampaniă — să vestescă lumea, că o mântuire pentru Români nu există, decât nu-

mai decât vor intra sub chepeneagul lor și decât se vor încălzi cu toții la sórele „frățietății“ dela Arad. „Pester Lloyd“ vedem, că nu se genéză de-a invita la această horă până și pe frații noștri din regatul liber vecin, ér pentru câțiva dintre noi cei de dincóe are grațiositatea de a-le pune în vedere deschiderea porților parlamentului ungar, cu condițiunea însă, ca acolo să se pórte „bine“ și să nu cuteze a spera cumva, că prin o luptă opozițională li-ar succede a dobândi vre-un drept de naționalitate, căci toate partidele din dietă vor fi în contra lor.

După toate aceste semne de „netedire“ a căii spre „buna înțelegere“ cum s'ar și puté, ca foile maghiare să nu salute cu bucuriă „frățietatea“ dela Arad?

Mișcarea în contra pactului. În Austria continuă cu vehemență mișcarea în contra pactului, respective a guvernării cu ajutorul §-lui 14. În toate orașele locuite de Germani, aceștia protestéză în întruniri publice șgomotóse, cari ici colo sunt însoțite de încăerări și de vèrsare de sânge, cum a fost în Salzburg și în Gablons. În Salzburg s'a făcut o mare manifestație pe strade; demonstrații au spart ferestriile dela redacția unui țiar guvernamental, și mulțimea voinđ se trecă la locuința prințului de Toscana, ca să demonstreze și aici, ea a fost reținută de poliția, care a în-trebuințat arma. O mare învălmășală se născu și o strașnică încăerare între manifestații și poliști. Multe persoane au fost rânite, dér și mai multe arestate.

Nu mai puțin șgomotósă a fost manifestația de alaltăerî din Praga. Germanii din capitala boemă au arangiat o mare demonstrație în contra §-lui 14 și a dării pe zahar. Numărul manifestațiilor trecea peste 1000, alăturându-li-se multe femei și copii. Participanții din cercurile mai de semă ale Germanilor se împodobiseră cu cocarde roșii. Demonstrații asediară mai întâiu piața Graben și Ventzel și luară loc dinaintea localului redacțiunei lui „Narodni Listy“; aici au demonstrat prin strigări de „abzug“, însă cu toate acestea poliția n'a intervenit.

Adunări de protestare s'au ținut tot Duminică și în alte orașe. În Troppau mai mult de 1000 de ómeni au demonstrat întra guvernului. Intre manifestații se aflau și câțiva deputați din „Reichsrath“. Adunarea a avut caracter perfect german. Manifestanții au cântat „Wacht am Rhein“. Punându-se la ordinea țilei o rezoluțiune întra §-lui 14 și a dării pe zahar, reprezentantul guvernului a oprit votarea și a disolvat simplamente adunarea.

„Frățietatea“ din Arad.

(Voci din presa maghiară).
 „Pester Lloyd“. Nu e ceva nou ceea ce a scris „P. Lloyd“ în estasl bucuriei sale patriotice, a doua zi după „aldămașul“ din Arad; sunt tot vechile gogorite, amenințări directe și indirecte, idei și sfaturî deja de mult bătucite, tocite și spălăcite. Totuși e interesant să scim, ce păreri — unele chiar contrare celor enunțate de Tisza-fiul, care totuși e aprópe apoteosat, ca un fel de salvator al situațiunei și raporturilor încălcite — și mai ales ce „sfaturî“ au pe séma „fraților“ Români cei din jurul lui Falk. Etă câte-va spicuirî:

„Dér aceia dintre Români, cari au ochi de vèqut și urechi de auđit, trebuie să fi recunoscut deja de mult în valurile și spumele *mării slavice*, ce-i impresórá, primejdia amenințătóre contra căreia scut le pôte oferi numai comuniunea leală cu națiunea maghiară, dér numai și numai acesta. Formațiunile pozitive așa precum s'au încheat în ultimii 25 de ani în ostul Europei, precum și toate combinațiunile, ce le pórta încă în germene viitorul orientului, îndrumă neamul românesc la solidaritatea cu Ungurii. Nu este óre alăturarea României, la politica Austro-Ungariei, și implicite la politica triplei alianțe, productul recunóscerei acestei necesități? N'are să desconsidere nimeni puterea de rezistență și forța militară și politică a statului român, și cu toate acestea pôte liniștit sustiné, că țera acesta, în urma pozițiunei sale geografice, și poporul acesta în urma izolării sale naționale, e unul din cele mai periclitatate din întréga Peninsulă balcanică. Pentru aceea nu voim nici decum să ți-cem, că bărbații de stat ai României au intrat în colónele de marș ale politicei triplei alianțe dintr'o vanitósă dragoste față de Austro-Ungaria, și mai ales față de Ungaria; nu, aici n'a fost în joc nici un indemn sentimental, ci interesul real, acesta o putem afirma fără esagerare: interesul de asistență al României a fost impulsul determinator, și tocmai acesta garantéză stabilitatea relațiilor. Nu cu mult altminte-rea stă — abstrăgând de ideea de patriă și de stat — raportul Românilor din Ungaria față de poporul maghiar. Că ei sunt pètrunși de dragoste față de noi séu nu, oă se pléacă de bună-voie séu nu înaintea farmecului atracțiunei spirituale séu politice, acesta e cu totul secundar față de necesitatea indisolubilă, ce impune comuniunea cu poporul maghiar. Și decât concetățenii noștri Români se vor fi lăsat pètrunși de această realitate a lucrurilor, atunci prietinia va urma de sine și pot fi siguri, că din partea națiunei maghiare vor fi întâmpinați numai cu sentimente amicale. Căci atât de orbite séu cuprinse de o întunecată îngâmfare nu sunt cercurile politice serioase ale Ungariei, ca ele să nu scie prețui valoarea raporturilor pacifice și prietinesci față cu concetățenii noștri Români“.

Trecénd apoi la atitudinea politică, ce ar trebui s'o observe Români, pentru ca „înfrățirea“ inaugurată la veselie din Arad, să fiă pentru totdeauna și pe deplin cimentată, „P. Lloyd“ debiteză următóarele ineptii ovreesci:

„Pornind Români din tendința de luptă, e indiferent, decât ei rămân séu nu și mai departe pasivi. Decă vor sta departe de parlament și se vor contumacia pe sine înșiși, atunci chiar că vor fi contumaciați, și au putut deja pe deplin esperia, ce rezultate a avut o astfel de atitudine pentru ei. Decă vor părăsi pasivitatea și vor intra în parlament pentru de-a face opozițiune și obstrucțiune în cunoscuta formă, încurénd se vor convinge, că decât doi inși fac același lucru, tot nu este același și că o obstrucțiune a naționalităților n'are să aibă succesul, care a încununat atitudinea partidelor opoziționale.“

„Un guvern, ba chiar o majoritate pôte fi constrinsă să capituleze, și în fine adus lucrul chiar până acolo, ca cabinetul să guverneze numai din grația opozițiunei; dér nu pôte nimeni constringe la capitulațiune nici statul ungar, nici națiunea maghiară

și nici când lucrul nu pôte fi până acolo adus, ca Ungaria să fiă condusă de grația naționalităților. Drept aceea pornindu-se din tendințe răsboinice atât pasivitatea, cât și părăsirea ei, nu va duce la nici un rezultat. Cu totul altă perspectivă se deschide însă, decât Români își vor părăsi cuibul lor de până acum cu scopul de a face pace. În cazul acesta pot fi convinși, că toți bărbații serioși și toate partidele de ceva importanță, vor căuta să-i prevină, și atunci într'o singură órá se va puté repara ceea-ce s'a striocat în lupta multor ani.“

„Ori va fi obținut rezultatul repede, ori încet, ori ușor, ori cu anevoiă, deocamdată trebuie să fim peste măsură mulțamiți, că procesul s'a pornit deja, acum e timpul să-l promovăm cu seriozitate, înțelepciune și tenacitate. Inceputul făcut de contele Tisza, ar trebui continuat din partea guvernului, ceea-ce decât s'ar întâmpla, ministrul-președinte sigur ar puté afla o formulă potrivită și pentru această importantă cestiune.“

„Budapesti Napló“, al cărui prim redactor e Iosif Veszi alias Weiss, și care stă aprópe de primul ministrul Szell, scrie în numărul séu dela 3 August următóarele:

„În parlament și l'a pierdut, în casa comitatului Bihor și l'a căutat, ér la instalarea episcopului român de Arad contele Stefan Tisza și-a regăsit glasul. Foisescă-l de acum înainte sănétos. Ori-ce om îi pôte dori din inimă acesta, căci—ceea-ce înainte cu câte-va luni se părea aprópe de necrețut—contele Tisza a făcut cu glasul séu un lucru înțelept și patriotic. Dér chiar și acum a fost în acest glas ceva supérător și abia decât 1 din 100 ómeni îi va crede, că ar fi avut drept de-a vorbi în Arad la masa albă, în numele Ungariei; dér nu trebuie să te superi totuși, decât contele Stefan Tisza folosese pluralul majestatic. Așa a fost el crescut, și cu greu ar puté vorbi altfel. De alt-cum numai d-l episcop Popea și V. Mangra i-au făcut plăcerea să ia cuvintele lui spuse în cestiunea română, ca și când din acele ar suna pentru naționalități trîmbița unei ere cu totul nouă. Căci de-altminte-rea n'a avut încă națiunea maghiară un astfel de ministru-președinte, care la ocazii date să nu fi accentuat, că maghiarimea nu vré să asuprécă pe naționalități, ba ea privește ca față pe Român, Sèrb, Sas și Slovac, în-dată-ce ei sunt fii credincioși ai patriei. Acesta n'a întrelăsat a-o spune și contele Iuliu Szapary, și alt-ceva nici contele Stefan Tisza n'a putut să spună la Arad. De rândul acesta așa-dér Ungaria pôte sancțiiona ușor cuvintele contelui Stefan Tisza, căci dór tînerul Tisza nu-și rupsesse încă nici primii papuci politici, când națiunea maghiară de mult mărturisise această politică, nu numai față de Români, ci față de toate naționalitățile.“

„Ungaria ar puté mai vèrtos să întrebe pe contele Stefan Tisza, cu ce drept desgrópă el din trecut acest punct de vedere, pe când abia câte-va luni înainte chiar și el deplângea pe Desideriu Banffy cu aceea, că ori-ce preselă politică i-a precumpănit energia, cu care a ținut în córdă pe Români și toate scăderile lui de bărbat de stat le a suplinat acel șovinism, cu care s'a aruncat asupra Românilor. Pe cel, care l'a parentat în chipul acesta, contele Stefan Tisza l'a sprijinit la nemurire și este ceva surprindător, decât tocmai el descopere în istoriă și pe chartă, că adevă Maghiarii și Români ar fi avisați unii la alții

Dela Tipografia „A. Mureşianu”, din Braşov, se pot procura următoarele cărţi:

Pentru comercianţi funcţionari şi toţi omenii de afaceri, precum şi studenţi putem recomanda următoarele cărţi:

Manul de dreptul cambial, lucrat de Ioan Socaciu, profesor la şcoala română gr. or. din Braşov. Cartea e tipărită pe speşele „Albinei” şi e menită a face mari servicii tuturor, cari au afaceri cu cambii poliţe. Preţul 2 fl. (cu posta 2 fl. 10 or).

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panţu, prof. la şcoala comercială superioară din loc. Tracteză principiile contabilităţii duble ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atenţiune, poţe orî şi cine se înveţe contabilitatea, adecă ţinerea socotelor în economia proprie şi în afacerile comerciale. Preţul 50 cr. + 5 cr. porto.

„Curs complet de corespondenţa comercială”, de I. C. Panţu. Conţine modele de circulare, scrisori de informaţiuni, recomandăţiuni şi acreditive; scrisori în comerţul cu mărfuri, comisiune şi expediţiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede şi cupone etc. Preţul 1 fl. 60 cr.

Procent, Promiul, Interese şi Teoria conturilor curente de I. C. Panţu. Arată calcularea intereselor pe an, pe luni şi pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunţit, aşa ca să fie înţelese de orî şi cine; de-asemena modul de calculare al intereselor la bănci şi teoria conturilor curente. Preţul 40 cr. plus 3 cr. porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 August 1899.

Table with exchange rates for various currencies and commodities like gold, silver, and bonds from Vienna.

Cursul pieţei Braşov.

Din 8 August 1899.

Table with local market rates for Braşov, including bank notes, silver, and various currencies.

Sz. 3283—899.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a „Furnica” tak.pénztár végrehajthatónak, Popa Pavel s társai végrehajtást szenvedő elleni 605 frt. tőke-követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a sárkányi kir. járásbiróság területén lévő Szunyog-zéken fekvő a szunyogszéki 131. sz. tlknyvben Popa Pavel és neje Jeridé Paraschiva nevéen álló 1, 3—5, 8—12, 15—20, 22—26, és a 355 sz. tlknyvben 2, 4, 6—8, 12—14, 16, 18—22 rendszám alatt foglalt ingatlanokra 579 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra az 1899. évi Augustus hó 24-dik napján d. e. 10 órakor Szunyogszéken megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%át, vagyis közpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarason, 1899. évi Majus hó 23-án.

A fogarasi kir. bíróság mint telekönyvi hatóság.

662 1—1.

SCHUPITER, kir. sbírós.

AVIS!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potu face si renoi ori si când dela 1-ma si 15 a fiá-cărei luni.

Domnii abonati se binevoiască a arăta în deosebî, când voiesc a espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou se binevoiască a scrie adresa lămurit şi să arate şi posta ultimă. Administraţ. „Gaz. Trans.”

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1899.

Main railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Copşa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraş, etc.), train types, and departure/arrival times.

Notă: Orele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încuadraţi cu linii mai negre înseamnă orele de noapte. — Semnul $\leftarrow\rightarrow$ arată cu capul direcţia, încotrău merge trenul.